

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG LEGFELSŐBB BÍRÓSÁGA

Bfv.III.919/2009/5.szám

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága Budapesten, a 2010. év március hó 2. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A csalás büntette és más bűncselekmények miatt **N.Cs. és társai** ellen folyamatban volt büntetőügyben az **F.P. II. rendű** terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Pesti Központi Kerületi Bíróság 2.B.80081/2007/79. számú, illetőleg a Fővárosi Bíróság 37.Bf.8950/2008/4. számú ítéletét a II. rendű terheltet érintően az 1 rendbeli csalás büntettében (Btk. 318.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés II. fordulat a) és c) pontja, (6) bekezdés b) pontja) a bűnösséget megállapító részében hatályon kívül helyezi, és a terhelttel szemben az e bűncselekmény miatt indult büntetőeljárást megszünteti, a halmazati büntetésre utalást pedig mellőzi. Egyebekben a megtámadott határozatokat hatályában fenntartja.

Az ítélet ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2008. június hó 26. napján kelt 2.B.80081/2007/79. számú, illetve a Fővárosi Bíróság a 2009. április hó 15. napján jogerős 37.Bf.8950/2008/4. számú ítéletével F.P. II. rendű terheltet nagyobb kárt okozó, bűnszövetségben, üzletszerűen és társtettesként elkövetett csalás büntette, valamint jelentős kárt okozó, bűnszövetségben, üzletszerűen, társtettesként és folytatólagosan elkövetett csalás büntettének kísérlete miatt halmazati büntetésül 1 évi börtönre és 200.000 forint

pénzmellékbüntetésre ítélte azzal, hogy a börtönbüntetés végrehajtását 2 évi próbaidőre felfüggesztette.

A bíróság által megállapított tényállás a következő.

2005. év vége felé, pontosan már meg nem határozható időben N.Cs. I. rendű terhelt megismerkedett a II. rendű terhelttel, majd megállapodtak abban, hogy a II. rendű terhelt korábbi munkakörében szerzett tapasztalatai, ismeretei kihasználásával banki tranzakciók útján bűncselekményeket fognak elkövetni. Ezt követően hamis átutalási és készpénzfelvételi megbízásokkal a sértettek tudta és beleegyezése nélkül vettek fel vagy kíséreltek meg felvenni különböző pénzüsszegeket azok bankszámláiról oly módon, hogy az I. rendű terhelt által felkért személyek számlát nyitottak az adott pénzintézetnél, amelyre a pénzt átutaltatták, illetve arról felvették.

1) N.Cs. I. rendű terhelt rávette J.A.I. III. rendű terhelten, hogy 2005. december hó 6. napján kössön bankszámlaszerződést a B. Bank Rt.-vel, majd az I. rendű terhelt 2005. december 8. és 16. napja között 21 darab hamis átutalási megbízást állított ki a B. Bank Rt. részére, amelyekkel összesen 39.984.980 forintot kíséreltek meg átutalni F.A. sértett bankszámlájáról a J.A.I. III. rendű terhelt által nyitott számlára. Az átutalások közül a 2005. december hó 4. napján kiállított 24.000.000 forint összegű átutalást a bank nem teljesítette, ezért kisebb összegű átutalásokat kezdeményeztek, melynek eredményeként a bank hét átutalást, összesen 6.562.000 forint összegben teljesített, amelyből a III. rendű terhelt 2005. december hó 9. napján két részletben, összesen 3.600.000 forintot vett fel, amelyért 500.000 forintot kapott. A cselekménnyel okozott 6.562.000 forint kár az eljárás során nem térült meg.

2) A III. rendű terhelt 2005. október 17. napján az I. rendű terhelt felhívására bankszámlaszerződést kötött a Bank Rt.-vel. P.M. korábban a B.Sz. Kft. könyvelője volt, ám munkaviszonya 2005. októberében megszűnt, viszont a kft. egyik bélyegzője nála maradt, amelyet ismeretlen körülmények között eljuttatott a II. rendű terheltnak. Az I. rendű terhelt a P.M. által szolgáltatott adatok alapján átutalási megbízásokat készített, amelyeket B.Zs., illetőleg a Cég sértettek nevében állított ki oly módon, hogy B.Zs. sértett aláírását az iratokra hamisította. Az átutalási megbízásokat 2005. december 29. napján 2.750.000 forint, 2005. december 30. napján 880.000 forint, 2006. január 3-án 989.750 forint összegről a bank fiókjaiba eljuttatták. A bank a 2.750.000 forintos és a 880.000 forintos átutalási megbízást formai hiányosságok miatt elutasította, míg a 989.750.000 forintra szóló átutalási megbízást teljesítette és a III. rendű terhelt számlájára átutalta. Ilyen módon 989.750.000 forint kárt okoztak, amelyet a bank B.Zs. sértettnek megtérített.

A jogerős ítélet ellen F.P. II. rendű terhelt védője a Be. 416.§ (1) bekezdés a) pontjára hivatkozással nyújtott be felülvizsgálati indítványt, amelyben a II. rendű terhelt felmentését indítványozta mindkét, terhére rótt bűncselekmény miatt emelt vád alól.

A felülvizsgálati indítvány szerint a tényállás 1) pontjában írt cselekmény tekintetében az ügyben eljáró bíróságok törvényes vád hiányában állapították meg a II. rendű terhelt bűnösségét. A felülvizsgálati indítvány a továbbiakban sérelmezi, hogy a nyomozás során a II. rendű terhelt kihallgatásakor törvénysértően zárták ki a III. rendű terhelt védőjét érdekellentétre hivatkozással, így törvénysértő volt a II. rendű terhelt nyomozati beismerő vallomásának az elfogadása, annak alapján a tényállás és a bűnösség megállapítása.

A Legfőbb Ügyészség a BF.2642/2009. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt részben kizártnak, részben pedig alaptalannak tartva a megtámadott határozatok hatályában fenntartására tett indítványt.

A nyilvános ülésen a védő felülvizsgálati indítványát változatlanul fenntartotta, míg a Legfőbb Ügyészség képviselője az átiratban írtak szerint nyilatkozott.

A felülvizsgálati indítvány kizárólag a törvényes vád hiányát sérelmező részében alapos.

A felülvizsgálat során a Be. 423.§ (1) bekezdése szerint a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó és az sem közvetlenül, sem közvetett módon a bizonyítékok értékelésének téves voltával érvelve sem támadható. A felülvizsgálati okok körét a Be. 416.§ (1) bekezdése tételesen felsorolja, így az ezen kívül eső anyagi vagy eljárásjogi szabálysértések még valóságuk esetén sem képezhetik felülvizsgálat tárgyát.

A Be. 416.§ (1) bekezdés c) pontja - utalva a Be. 373.§ (1) bekezdés I/b. és c), illetve a II-IV. pontjaira - nevesíti azokat a feltétlen hatályon kívül helyezési okokat, amelyek felülvizsgálat alapjául szolgálhatnak. A Legfelsőbb Bíróság - a Be. 423.§ (5) bekezdésében írt jogkörében is eljárva - megállapította, hogy az alapügyben eljáró bíróságok a tényállás 2. pontját illetően nem valósítottak meg felülvizsgálati okot eredményező eljárási szabálysértést a védő kizárásával és a terhelt nyomozati beismerő vallomásának elfogadásával.

Ezzel szemben alapos a felülvizsgálati indítvány azon részében, amely - helyesen a Be. 416.§ (1) bekezdés c) pontjára hivatkozással - a törvényes vád hiányát sérelmezi.

A Be. 2.§ (1) bekezdése szerint a bíróság az ítélezése során törvényes vád alapján jár el.

A Be. 2.§ (2) bekezdése taxatív felsorolást ad a törvényes vád formai és tartalmi követelményeiről.

Ezek szerint törvényes a vád, ha az - a formai követelményeken túl - meghatározott személy pontosan körülírt büntető törvénybe ütköző cselekményét is tartalmazza.

A törvényes vád elengedhetetlen feltétele, hogy a terhelt személyét egyértelműen és beazonosítható módon jelölje meg. Ezzel összefüggésben a cselekmény körülírása akkor pontos, ha a vád a terhelt személyére, illetve cselekvőségére vonatkozóan hiánytalanul tartalmazza az adott bűncselekmény törvényi tényállásának legfontosabb elemeit, az elkövetési magatartást, az elkövetés helyét, idejét stb. Ezek hiányában a vád nem alkalmas a terhelt bűnösségére történő anyagi jogi következtetések levonására.

E törvényi követelményeknek a Budapesti VI-VII. Kerületi Ügyészség B.VI-VII.279/2006/93-I. számú vádiratának 1) pontja nem felelt meg. Azon túlmenően, hogy F.P. II. rendű terhelt nevét nem tartalmazta, nem is rögzített olyan magatartást, amely egyértelműen a II. rendű terhelt cselekményével lenne azonosítható.

A személyhez kötődő vádirati tények és események alkotják azt a vádirati tényállást, amelyből a terhelt tudomást szerez azokról a bűncselekményekről, amelyek miatt ellene vádat emeltek és ez határozza meg a bíróság számára a bizonyítás irányát és annak konkrét eszközeit is.

Ennek megfelelően nem helytálló a másodfokú bíróság azon álláspontja, miszerint a vádiratnak a tényállási pontokat megelőzően rögzített általános, a II. rendű terheltre is vonatkozó megállapításai - mint a vádirat része - érvényesek a vádirati tényállás 1. pontjára is. Ezen általános megállapításokból ugyanis nem következik egyértelműen és szükségszerűen, hogy a II. rendű terhelt a tényállás 1. pontjában rögzített cselekményben részt vett. Az a hivatkozás, miszerint a vádirat 3. oldalán látható általános ténymegállapítások értelemszerűen vonatkoznak a II. rendű terheltnek a tényállás 1. pontjában írt cselekményére, már csak azért sem fogadható el, mivel a II. rendű terhelt a tényállás többi tizenhét tényállási pontjában sem szerepel sem nevének, sem cselekményének leírásával, így ezen érv alapján elvileg bármely tényállásban felmerülhetne az elkövetői közreműködése. Ezen túlmenően a vádirat általános ténymegállapításai sem az elkövetési időt, sem az elkövetői minőséget, de még az okozott kár nagyságát

sem tartalmazzák, amelyek a cselekmény büntetőjogi minősítéséhez feltétlenül szükségesek.

A Be. 2.§ (2) bekezdésének tételes felsorolása a tartalmi követelményeket illetően nem hagy kétséget a tekintetben, hogy jelen esetben nem pusztán vádszerkesztési hiányosságról, vagy leírási hibáról van szó.

Az elsőfokú bíróságnak már a tárgyalás előkészítése során észlelnie kellett volna a tényállás 1. pontjának hiányosságait, és a Be. 267.§ (1) bekezdés j) pontja szerint az eljárást e tekintetben meg kellett volna szüntetnie.

Ennek elmulasztása esetén a másodfokú bíróságnak a Be. 373.§ (1) bekezdés I/c. pontjára hivatkozással kellett volna a tényállás 1. pontjára vonatkozó büntetőeljárást megszüntetni. Ugyanis a törvényes vád hiánya sem az első-, sem a másodfokú eljárásban nem pótolható. Az alapügyben eljáró bíróságok tehát a Be. 2.§ (1) bekezdését megsértve törvényes vád hiányában jártak el, ezért a Legfelsőbb Bíróság a Be. 416.§ (1) bekezdés c) pontja alapján, a Be. 373.§ (1) bekezdés I/c. pontjában írt törvényes vád hiányának okából, a Be. 428.§ (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatnak az F.P. II. rendű terheltet érintő 1. tényállási részét megváltoztatta és az 1 rendbeli, a Btk. 318.§ (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés II. fordulat a) és c) pontjaira figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő család büntette tekintetében hatályon kívül helyezte és az eljárást megszüntette.

A bűnösségi kör szűkülése ellenére a II. rendű terhelttel szemben kiszabott büntetés mind nemében, mind mértékében törvényes, ezért a Legfelsőbb Bíróság kizárólag a Btk. 85.§-a szerinti halmazati büntetés kiszabására történő utalást mellőzte, egyebekben a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozat egyéb rendelkezéseit a Be. 426.§-a szerint hatályában fenntartotta.

A fellebbezés és a felülvizsgálat kizártságára, valamint az indítvány megismétlésének tilalmára vonatkozó figyelmeztetés a Be. 3.§-ának (4) bekezdésén, illetve a 416.§ (4) bekezdésének b) pontján, továbbá a 418.§-a (3) bekezdésén és 421.§-ának (2)-(3) bekezdésén alapszik.

Budapest, 2010. március 2.

Dr. Akác Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Zoltán s.k. előadó bíró, Dr. Demeter Ferencné s.k. bíró.

A kiadmány hitelével:

írnok

MV